І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 143. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го СЕРПНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 10, 1967 No. 143. VOL. LXXIV.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа, 9-го серпня, 1967

В АМЕРИЦІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГОМФРІ ЗАЯВИВ на прийнятті Американського Правничого Товариства в Гонолюлю на Гаваях, що це була б катастрофа, коли б ЗДА забрали свої війська з деяких закордонних держав та уневажнили свої зобов'язання у відношенні до деяких країн. Гомфрі сказав: „Якщо ще є надія на панування законів і порядку в світі, то це дістья тільки тому, що американські війська перебувають в різних місцях поза межами ЗДА''. Ця заява веце-президента знайшла гаряче признання більше як 2,000 присутніх. Присутні схвалили також становище Гомфрі, коли він вимагав, щоб ніхто не відважився толерувати того беззаконня, яке діється під час так званих „расових заворушень''.

ВІЛЬШІСТЬ ОПИТУВАНИХ АМЕРИКАНЦІВ проти так званого негативного податку, це значить проти запевненого Урядом кожній американській родині прибутку принаймні $3.000. Агенція публічної опінії Луїса Гарріса перевела опитування 1.600 родин по цілій країні і ствердила, що 60 відсотків опитуваних проти того, щоб Уряд платив негативний податок тим родинам, які не заробляють річно принаймні $3,000. Тільки 28 відсотків були „за''. Противники цього пляну заявляють, що не можна заохочувати людей до лінивства, платячи їм гроші за те, що не працюють. Запитуваних самих негрів 69 відсотків були „за'' і тільки 19 відсотків „проти''. Плян цей зродився серед проводу Об'єднаних Автомобільних Робітників Америки.

ГОЛОВНИЙ ПРОКУРАТОР ЗДА Ремсі Кларк вислав до всіх 50-ох губернаторів інформації, коли вони, і яким способом, можуть просити Федеральний Уряд про федеральне військо для контролі расових заворушень. Кларк заявляє, що він опублікував ці інформації не тому, що сподівається нових расових заворушень, тільки зробив це тому, що просив його про це президент Джансон. Як відомо були розходження між губернатором Мишиґену Джорджем Ромні і президентом Джансоном в справі побуту федерального війська в Дітройті. Про федеральне військо може просити губернатор або Леґіслятура коли сам стейт не може дати собі ради.

ПЛЯНУЮТЬ ЩОРОКУ БУДУВАТИ ПО 500.000 мешкань для родин, що мають малий і помірковний прибуток. Такий внесок поставили в Палатній Банковій Комісії три демократичні конґресмени Томас Л. Ешлі з Огайо, Вілліям С. Морґед із Пенсилвенії і Генрі С. Райсс із Висконсину. Ці мешканеві одиниці мали б будувати в містах. Впродовж найближчих двадцятьох років можна буде вповні зліквідувати ці 10 мільйонів мешканевих одиниць, які не відповідають стандартним американським вимогам, і які тепер існують. Розуміється, що в цих нових домах не було б расового обмеження для негрів чи іншого населення.

КОМІСІЯ ВИХОВАННЯ ПРИ СТЕЙТОВІЙ Конституційній Конвенції в Олбані, Н. И., більшістю 17-ох до 7-ох голосів схвалила резолюцію, щоб навчання у всіх коледжах і університетах на терені стейту Ню Йорк для мешканців цього стейту було безплатне. Більшість голосів „проти'' віддали республіканські делеґати на Конвенцію. Ця пропозиція ще не схвалена Конституційною Конвенцією. Вільне навчання в академічних школах було б в приватних і в публічних заведеннях.

У СВІТІ

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ І КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ПІДПИСАЛИ новий договір про всебічну допомогу збоку Комуністичного Китаю. Північно-в'єтнамська преса, подавши вістку про сам договір, нічого не виявила про його зміст. Північно-в'єтнамський прем'єр Ле Тань Нджі побував у Пейпінґу і виїхав до Північної Кореї, шукаючи також там допомоги у війні проти Південного В'єтнаму та Америки.

У БРИТАНІЇ ВЕЛИКОГО ШУМУ НАРОБИЛА справа пенсіонованого полковника Леслі Логана, колишнього секретаря державної Комісії для справ преси і радія, якому прем'єр Гаролд Вільсон закинув у парляменті нельояльність та причетність до проголошеної в щоденнику „Дейлі Експрес'' статті, яку названий прем'єр окреслив, як виявлення оборонних тайн. Однак Комісія, покликана самим прем'єром Вільсоном, як теж 3-членна Комісія, покликана названим полковником, виправдали цілком Леслі Логана і визнали безпідставними закиди, що їх зробив прем'єр Вільсон.

В ІНДОНЕЗІЇ АРЕШТОВАНО колишнього прем'єра д-ра Алі Састроміджоджо під закидом змови проти теперішнього режиму. Д-р Алі Састроміджоджо був і є звеличником колишнього президента Сукарна і був головою заснованої Сукарном Націоналістичної партії. Після невдачної спроби комуністичного перевороту в 1965 році він відмовився взяти гострий курс проти комуністів і військо скинуло його з його становища. Тепер він буцім-то плянував перевести новий переворот, який привернув би владу Сукарнові. Арештовано також 6 високих старшин.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ВІЛЛІ БРАНДТ ВЕРНУВСЯ до Бонну з своєї подорожі до Румунії — дуже вдоволений. Він виявив, що румунський уряд обіцяв йому активно сприяти стaранням Західньої Німеччини нав'язати тісніші взаємини з комуністичними сателітськими країнами, та, зокрема, обіцяв підтримати заходи Західньої Німеччини, щоб її прийняли до Дунайської Комісії. Перед другою світовою війною Німеччина належала до Комісії наддунайських держав, але після тієї війни допущено її туди тільки в характері обсерватора, дармащо Дунай має своє джерело на терені Західньої Німеччини. До тієї Комісії належать Австрія, Болгарія, Чехословаччина, Мадярщина, Румунія, Югославія і Совєтський Союз.

БІЛЬШІСТЬ ФРАНЦУЗІВ ПІДТРИМУЮТЬ невтральність у закордонній політиці — стверджують опити, переведені тижневиком „Ле Нувель Обсерватер''. За тими опитами 75% французів вважають, що Франція повинна належати до держав невтральних, 13% заявились за тісним французько-американським союзом, а 10% за союзом з Совєтами, — решта не мали ясної думки. Вислід того опитування стверджує, що протиамериканська політика, ведена президентом де Голлем, таки вплинула значно на французьку громадську думку, яка раніше виключала відірвання політики Франції від тісного союзу з Америкою.

Орбітер 5 присилає дуже добрі фотографії Місяця

Лунар Орбітер 5 кружляє довкола Місяця і фотографує його з того боку, якого не видко з Землі. Повище фото зроблене з висоти 1,650 миль і переслане до Джетової Лябораторії в Пасадені, Каліфорнія.

Пасадена, Каліфорнія. — Представник Національної Аеронавтичної і Космічної адміністрації повідомляє, що космічний корабель Орбітер 5 присилає дуже цінні і добре виконані фотографії Місяця. Він фотографує п'ять із вісьмох тих місць, де зможуть осісти американські астронавти, коли поїдуть на Місяць десь коло 1970-го рок.у. Лунар 5 поробив фота того боку Місяця, якого не видко з Землі. Та Лунар 5 має за завдання поробити світлини 42 місць на Місяці, якими цікавляться науковці. Ці невияснені питання — це: звідки там беруться гази, та як виникли на Місяці численні кратери. Лунар 5 фотографуватиме Місяць 14 днів, а після того він має досліджувати метеорити та радіяційну активність в районі Місяця та має визначити ґравітаційне поле Місяця. Чотири попередні Лунар Ордітери вибрали вісім місць, де могли б осісти астронавти та зробили світлини 60-ох відсотків того боку Місяця, що його не видко з Землі, і 95 відсотків видного фронтового боку.

Палата схвалила законопроєкт про поборювання заворушень

Вашингтон. — Палата Репрезентантів 8-го серпня більшістю 377-ох проти 23-ох голосів схвалила закон для поборювання злочинів, в якому є окремий пункт про боротьбу з заворушеннями. Республіканські конґресмени разом із південними демократами змінили урядовий законопроєкт таким способом, що стейти, а не головний прокуратор мають мати контролю над поборюванням расових та громадянських заворушень. Цей законопроєкт переслано до Сенату, де, можливо схвалений буде той текст проєкту, який прислав Конґресові президент Джансон. Згідно з законопроєктом Президента головний прокуратор мав би розділювати федеральні фонди призначені на скріплення засобів для поборювання злочинів. Ці фонди мали б діставати, стейти, міста та інші інституції, які дбають про порядок. Республіканці поставили внесок, щоб фонди призначали стейтові Леґіслятури, а не головний прокуратор, і цей внесок Палата Репрезентантів прийняла. Республіканці бояться, щоб не збільшилося значення Федерального Уряду тоді, коли він контролюватиме фонди на поборювання злочинности та міських заворушень.

Рокефеллер скликає конференцію губернаторів у зв'язку з расовими заворушеннями

Олбані, Н.И. — Губернатор республіканець Нелсон А. Рокефеллер повідомив, що він скликав на четвер 10 серпня конференцію Республіканських Губернаторів в готелі Ню Йорк Гілтон, щоб обговорити засоби до відпруження після расових заворушень. В цій конференції мають взяти участь губернатори Джордж Ромні з Мишиґену, Джав Лав із Колорадо, Сп. Т. Аґню з Мериленду, Джан Г. Чефі з Ровд Айленду, Реймонд П. Шефер із Пенсилвенії, Джан А. Вупл (Массачусетс), і Нілс А. Бу (Південна Дакота). Можливо, що на конференції будуть ще й інші губернатори-республіканці. Губернатор Рокефеллер пропонував, щоб губернатор Північної Дакоти Вілліям Ґю, який є головою Крайової Конференції Губернаторів, скликав окремі збори цієї конференції для нарад над міськими проблемами, і цей губернатор обіцяв порушити цю справу на зборах, що відбудуться 26-го серпня в Мізурі.

В липні число затруднених було рекордово високе — 76,2 мільйона

Вашингтон. — Департмент Праці повідомив, що число затруднених в липні ц.р. було рекордово високе і становило 76.2 мільйона, а число безробітних виносило 3.9 відсотка всіх робітних сил країни, це значить, що було без зміни впродовж останнього півтора року. В липні на ринок праці вийшли 3.6 мільйона молодих осіб, які збільшили число затруднених, не збільшуючи числа безробітних. Все це свідчить про те, що економіка цієї країни почала збільшуватися давнішим темпом, і що вже кінець малій господарській знижці, що була в першій половині цього року.

Москва не відповідає на проєкт договору проти поширення атомової зброї

Женева. — Совєтська делеґація на Женевській конференції роззброєння три місяці тому переслала своєму урядові остаточний американський текст договору про проти поширення атомової зброї, на який у принципі Совєти давно погодилися. Але Москва не віповідає на той останній проєкт і не відомо, чи вона прийме його, чи буде справу відволікати, аж знову восені цього року збереться нова сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яку Москва використовуватиме для пропаґандивних промов. В минулий понеділок 7-го ц. м. голова американської делеґації Вільям Фостер обідав разом з головним совєтським делеґатом Алексєєм Рощіном, але той останній не вмів або не хотів з'ясувати совєтського становища. Головною спірною точкою є справа міжнародної контрольної інспекції в неатомових державах. Совєти хотіли, щоб ту інспекцію переводила Міжнародна Аґенція атомової енергії, яка має свій осідок у Відні, — але неатомові держави, головно Західня Німеччина, Італія і Японія спротивились, лякаючись, що совєтські представники в тій Аґенції діятимуть просто, як шпигуни. Тому американський текст договору називає Європейську Атомову Аґенцію, Евратом, як уповноважену для ведення впродовж перших трьох років контрольної інспекції. Совєти не заявились остаточно щодо цього пункту. Вільям Фостер заповів, що він вертається з кінцем цього тижня до Вашинґтону і не вернеться до Женеви, поки Москва не дасть своєї відповіді. Будь-яких інших проблем міжнародного роззброєння Женевська конференція взагалі не брала на увагу.

Республіканці в Конґресі критикують спосіб ведення війни у В'єтнамі

Вашингтон. — Лідер республіканської меншости у Палаті Репрезентантів, Джеральд Форд, виголосив в четвер 8 серпня ц.р. промову з гострою критикою способу ведення війни у В'єтнамі, обвинувачуючи президента Джансона у такому обмеженні свободи рухів збройних сил у В'єтнамі, що це продовжує війну і спричиняє щораз більші американські жертви в людях і матеріялі. Конґресмен Форд виступив проти проголошеного рішення Президента вислати додаткових 45.000 війська до В'єтнаму, ствердивши, що американці і так мають безоглядну перевагу своїм летунством і морською фльотою, однак обидва ті роди збройних сил сильно обмежені в своїх діях виразними заборонами з Вашинґтону. Конкретно, конґресмен Форд твердив, що якої половини найважливіших військових об'єктів у Північному В'єтнамі не вільно бомбардувати внаслідку спеціяльної заборони з Вашинґтону. Зокрема, заборонено бомбардувати більшість оборонних летунських центрів у Північному В'єтнамі, більшість летовищ та морських влаштувань Північного Вє'тнаму, як також три четвертих газолінових складів, всі гідро-електричні ґенератори, портові й каналові споруди та транспортну сіть. Джеральд Форд запевняв, що всі його твердження оперті на безумовно вірних даних, отриманих з вірогідних джерел, що їх він відмовився виявити. У зв'язку з тією промовою Дж. Форда — секретар оборони Роберт МекНамара, не заперечуючи правдивости тверджень Форда, заявив, що Форд не взяв на увагу дійсних цілей летунських атак проти Північного В'єтнаму: вони — казав секретар оборони — не мають на цілі знищити Північний В'єтнам, а тільки обмежити й утруднити перекидання з Північного В'єтнаму до Південного людей і зброї, з увагою на те, щоб не спричиняти цивільних жертв та не поширювати війни з усіма її можливими наслідками.

Найперші коментатори вбачають у виступі конґресмена Форда зріст опозиції проти теперішньої політики президента Джансона у В'єтнамі. Конґресмен Форд виступив, як речник „яструбів'' які поручають ведення війни всіма такими засобами, які довели б до перемоги.

Заходом УККА видано працю д-ра М. Стахова про Україну й Росію в 1917-1918 роках

Ню Йорк. — У видавництві Українського Конґресового Комітету Америки і як 20-ий том Бібліотеки Українознавства, що її видає Наукове Товариство ім. Шевченка, появилася англійською мовою праця відомого українського еміґраційного публіциста й історика д-ра Матвія Стахова п. н. „Україна й Росія — Нарис історії політичних і мілітарних взаємин''. Охоплює ця праця другий період Української Національної Революції — грудень 1917 до квітня 1918, значить, той час, коли Москва започаткувала свою збройну аґресію проти Української Національної Республіки. В десяти розділах автор дає перегляд різних фаз большевицької мілітарної аґресії проти України, розкриваючи фактами і свідченнями із самих таки московських джерел справжній окупаційний характер „встановлення совєтської влади'' на Україні, що його тепер намагається відзначувати московський режим, як початок „незалежної й суверенної держави українського народу''. В додатку до книжки, надруковано в англійському перекладі тексти мирових договорів України й Росії з Центральними

Д-р Матвій Стахів

Державами, як також вибрана бібліографія джерел до історії даного періоду українських визвольних змагань. Видано працю д-ра М Стахова з нагоди 50-річчя Великої Української Національної Революції і відродження Української Суверенної Держави. Передмову до 215-сторінкової книжки написав проф. А. Меннінґ, переклав усю працю й додатки д-р Володимир Душник. Книжка багато ілюстрована.

Приспішено видання споминів Світлани Аллілуєвої-Сталіни

Ню Йорк. — Спомини Світлани Аллілуєвої-Сталіни, що їх вона перепачкувала була в одному примірнику з Москви до Індії і перевезла відтіль в березні ц. р. до Західньої Европи, а відтіль до Америки, мали появитись у видавництві „Гарпер енд Ров'' у жовтні ц р. Водночас вони мали появитись в Лондоні у пов'язаному з названим видавництвом англійському видавництві „Гачінсон енд Компані''. Світлана дістала — за твердженням журналу "Newsweek" з 14-го серпня ц. р. — 1,100.000 долярів від американського видавництва та ще 1,500.000 долярів за право видавництва Гарпера продати спомини Світлани різним европейським видавництвам. Однак кремлівські володарі, перелякані, що поява споминів Сталіни в жовтні опоганить їм святкування 50-річчя „жовтневої революції'', повели контракцію. Спершу вони старалися персонально здискредитувати Світлану, як умово і морально невідповідальну та незрівноважену особу, при чому у ту кампанію включився навіть і „сам'' прем'єр Алексєй Косиґін під час свого перебування у Ню Йорку. Далі, вони, діставши в свої руки дві залишені в Москві копії рукопису споминів Світлани, передали їх або англійському видавцеві Алексові Флеґонові, який нераз нахвалявся своїми добрими зв'язками з Москвою, або „незалежному журналістові'', совєтському громадянинові Вікторові Луїсові, який почав пропонувати ті спомини Світлани різним часописам у Лондоні та німецькому тижневикові „"Stern'' у Гамбурґу. Зокрема, Луїс нібито „сам на власну руку'' зібрав „у родини Сталіна'' коло 50 світлин з життя Сталіна і членів його родини. Лякаючись, щоб спомини Світлани не появились в Лондоні швидше, Нюйоркське видавництво Гарпера мерщій видало 250 примірників тих споминів російською мовою і передало їх лондонському видавництву Гачінсона, закріпивши таким чином за собою „копірайт'', себто єдине право видання. Судовим розпорядком заборонено Алексові Флеґанові видавати ті спомини. Російський текст споминів переслано з Лондону до Вашинґтону й Ню Йорку. Впродовж найкоротшого часу члени редакції "Newsweek-у" Леон Волков і Оксана Драган, яка в тому поважному видавництві виконує працю дослідника, переклали спомини Світлани Аллілуєвої Сталіни на англійську мову.Спомини мають титул: „Двадцять листів до приятелів''. У згаданому вище числі "Newsweek-у" появилася широка їх характеристика. Вони будуть друковані серійно у щоденнику "The New York Times" та в тижневому магазині "Life", крім окремого книжкового видання.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

„МОСКВИЧАМ ПОЛЮБИВСЯ ДНІПРО''

Під таким заголовком надрукована замітка М. Булкіна в „Радянській Україні'' з 3-го серпня, яку повністю передруковуємо: „МОСКВА, 2. (Кор. „Радянської України''). У ювілейному році подорож по Дніпру набуває все більшої популярности серед москвичів. Починаючи з травня, всі путівки на теплохід „Котляревський'', який здійснює туристські р е й с и від Києва до Херсона, розпродуються негайно. Багатьох приваблює можливість ознайомитися з чудови м и придніпровськими міста м и, огляд яких включений до програми туристських маршрутів. Передбачено також виїзд кожної групи туристів до моря. Бажаючих зробити подорож по Дніпру так багато, що „Мострансагенство'' організувало додаткові рейси. Тисячі москвичів зроблять туристські поїздки по голубих дорогах України на теплоходах, що курсують уздовж Чорноморського узбережжя з заходом в українські порти, і автотранспортом по містах Криму''.

НОВІ ІСТОРИЧНІ ЗНАХІДКИ В УКРАЇНІ ПЕРЕДАЮТЬ ДО МОСКВИ І ЛЕНІНГРАДУ

Київ. — Кореспондент „Радянської України'' повідомив із Симферополю в Криму, в числі з 3-го серпня, що на захід від Євпаторії віддавна вже працює археологічна комісія. Зазначаючи, що Кримський півострів було офіційно й формально „передано'' від РСФСР до УССР, передруковуємо повністю те повідомлення, включно із зрусифікованим словом „скіфський'' — треба по - українському „скитський'':

„Місцевість цю вже довгий час обслідують археологи. Тут знайдено скіфське поселення, що існувало задовго до нашої ери. Під час розкопок, що проводились тут раніше, знайдено унікальні твори мистецтва, які належать до ІУ і III століть до нашої ери. Відкопана тут фігурка амазонки зберігається в Ермітажі, а фігура Гераклa експонувалась на міжнародній археологічній виставці в Голландії. Зараз на цьому місці працюють археологи Московського університету. Експедиція, очолювана кандидатом історичних наук І. В. Яценком, цікавиться пануванням селищ скіфських поселень, з'ясовує час їх будівництва. Недавно археологи знайшли амфору з клеймом і написом на ручці. За висновками вчених, напис означає ім'я людини, якa відповідала за амфори''. Ні так зв. „уряд'' УССР, ані Академія Наук УССР, що має своїх археологів - дослідників, ніяк не реаґують на новий грабунок історичних знахідок на українській території.

НЕВПЕВНЕНИЙ ВІДГУК НА НОВІ ВИДАННЯ В УССР

Перелічивши з десяток нових назв книжок, що вийшли в УССР „до 50-річчя жовтня'', рецензент на шпальтах „Радянської України'' з 3 серпня приходить до такого, не дуже впевненого, висновку: „В коротких цих нотатках немає можливості спинитись на всіх новинках літератури, які виходять у видавництві „Р а д я н ський письменник'' в ювілейному році, але ознайомлення хоча б з названими дає можливість дійти висновку про розширення ідейно-тематичних меж у творчості українських радянських письменників, про певне подолання давніх вад ілюстративності і схематизму. Починає активніше і мислити і діяти наш герой, а значить — і наше художнє слово.

Це саме можна сказати і про нові збірки поезій, які виходять в ювілейному році. Як і в прозі, у поезії ще подибуються окремі твори, а часомі збірки, ідейно-художня якість яких не на рівні сьогоднішнього дня, в цілому ж, а особливо якщо судити по кращих, визначальних творах, — наша поезія з кожним роком постає в новій якості''.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безплатні високі школи

У столиці Нюйоркського стейту, Олбані, відбуваються наради Освітньої комісії, яка підготовляє на найближчу конституційну конвенцію систему безплатного навчання в державних і приватних високих школах цього стейту. Покищо справа обертається довкола самого принципу, і не відомі ще ближчі подробиці, як виглядатиме ця система та її фінансування. Однак, сама ініціятива, що її виявив Нюйоркський стейт, і зактуалізування цієї справи покищо на терені одного стейту, за яким напевно скоріше чи пізніше підуть інші, має величезне значення. Це свідчить про радикальну зміну, яка почалася в різних ділянках державного життя: суспільної і медичної опіки, освіти.

Довгий час зберігався в Америці принцип, переданий поколінням першими піонерами: все своє життя будуй тільки на власних зусиллях, на власній ініціятиві й енергії. Піонери важко працювали, будували, здобували, — здібні осягали добробут і випливали вгору, ліниві й недотепи скочувалися на низ суспільної драбини. На цій базі постали приватна власність, вільна торгівля та вільне суперництво і відмежувалось приватне та громадське життя від держави. Американські громадяни по нинішній день у багатьох ділянках воліють не користуватись державними субвенціями, щоб водночас не попадати під контролю, яка може обмежити їх ініціятиву і сферу діяльности.

Однак, з поширенням кордонів держави, зростом її населення та поступом часу цей риґористично стосований принцип породив деякі прикрі парадокси. Це ж країна найвищого добробуту, а щойно в 1930-их рр., під час економічної катастрофи, т. зв. Великої Депресії, впроваджено суспільну опіку: державну допомогу безробітним, пенсіонерам, вдовам і сиротам, при чому дедалі поліпшується систему ще дуже недостатньої державної суспільної опіки. Започатковано вже медичну опіку, покищо тільки над старшими й незаможними громадянами.

Публічні школи в Америці безплатні, а за навчання в стейтових коледжах і університетах, як ось Каліфорнійському чи Нюйоркському Стейтовому університетах, стягається розмірно невелику оплату — 120-600 дол. річно. У Совєтському Союзі безплатне навчання у високих школах, а в більшості вільних держав Европи звільняють кращих студентів від оплат. Правда, широко стосована система стипендій та легко отримуваних позик на студії уможливлюють навчання у високих школах Америки понад 1.500.000 молоді. Все ж нелегко здобувати освіту в таких університетах, як Колумбійський у Ню Йорку, Френкліна й Маршалла в Ленкестері у Пенсилвенії, у Бравн університеті в Провіденсі, Р. Ай., в Гарвардському в Кембриджі, Мессачузетс, чи Ютагському університеті в Сідар Ситі, Ютаг, де річна оплата сягає від 1700 до 2.000 і вище долярів. У 64-ох високих школах ЗДА річна оплата становить від 1000 дол. вгору. Молодь допомагає собі літньою працею, не цураючись будь-якої заробіткової служби, щоб придбати трохи грошей для дальших студій. Але нерідко діється це із шкодою для здоров'я молодої людини, яка потребувала б літнього відпочинку.

Уможливлення доступу до високих шкіл якнайбільшій кількості молоді обох статей вимагає ще й могутній розвиток техніки, який спричинив автоматизацію в промислі та різних установах. Внаслідку — щораз менше варстатів праці для неосвічених людей і щораз більша потреба в людях з високою освітою. Величезна спеціялізація у різних професіях вимагає теж спеціяльної освіти, а вона особливо дорога. З другого боку непомірно зросли і зростають кошти утримання високих шкіл, які мусять мати бібліотеки, ляборатоpії та ввесь інший навчальний і студійний „баґаж", щоб дати студентам дійсно високу освіту. В американській життьовій практиці високі школи й різні інститути користуються допомогою від багатих меценатів і спеціяльних фундацій. Але й цього замало. Підвищування оплати студентам задля грошової самовистачальности школи створює заворожене коло, бо відштовхує молодь від даного — дорогого коледжу чи університету.

Очевидно, що безплатне навчання молоді у високих школах у великій мірі обтяжить стейтові бюджети, які будуть стукати до державної, федеральної, каси. Нюйоркський стейт виявить, як у практиці виглядатиме застосування принципу безплатного високошкільного навчання і як це відіб'ється на фінансах стейту. Але з усіх справ внутрішньої політики освіта і здоров'я громадян повинні стати найпершою турботою Уряду та законодавців.

В. С-ко

„НАПИШІТЬ ПРО НАС!"

Відомий італійський журналіст Маріно де Медічі, американський кореспондент римського часопису „Іль Темпо", відвідавши недавно Кубу, опублікував у „Рідерс Дайджесті" цікаву статтю, в якій підсумовує наслідки 9-річного панування на тому острові Фіделя Кастра і його комуністичної кліки.

На летовищі біля Гавани італійському журналістові передусім впав ув очі величезний транспарент: „Вітаємо на вільній території Америки!" Тут зустрів його опасистий чолов'яга — представник пресового відділу міністерства закордонних справ і з місця запропонував заміняти американську валюту на кубинську з розрахунку один доляр за одно пезо, хоч Медічі вже знав, що на чорному ринку за доляра дають шість пезо.

До Гавани вони їхали в „каділлаку" випуску 1959 року. „Ми його забрали просто з вітрини Дженерал Моторса. Не купили, звичайно, а знаціоналізували", — усміхаючись, пояснив представник міністерства.

Увечері італійського журналіста повіз той самий представник на обід до розкішного ресторану „Ля Торре" на 39-му поверсі хмаросяга. „Ми, — пише Маріно де Медічі, — були єдиними тут гостями, оточені трьома кельнерами, двома барменами і трьома ґітаристами. Було душно, гаряче, як і у мене в готелі, бо система охолодження була зіпсована. Гаванську сиґару в кінці обіду урочисто піднесено мені, як дарунок від уряду.

Італійському журналістові протягом двох тижнів місцеві провідники показували „осяги" комуністичного режиму. Так само, як це роблять з туристами в СССР. Але він мав також можливість без провідників побачити на власні очі, що сталося з кубинським народом за ті вісім років, відколи Кастро прийшов до влади, обіцяючи йому „вільні вибори, свободу і демократичну конституцію".

Маріно де Медічі вразила передусім тотальна урядова контроля, якою охоплені на Кубі всі діти. Понад 100.000 хлопчиків і дівчаток живуть в атмосфері безупинної комуністичної пропаґанди. Батьків, які цьому противляються, негайно позбавляють харчових карток. Як типовий продукт такого виховання Медічі пригадує 19-річну Дольорес С., селянську доньку, яка мала 10 років, коли Кастро тріюмфально зійшов з гір. Вона знає лише марксистську ідеологію і з усієї душі ненавидить „американський імперіялізм". „Я одружуся лише з комуністом, — заявила вона Медічі, — бо про що ж я говоритиму з безпартійним?"

На обсадженій пальмами Квінта Авеніда, в серці колись елеґантного району Мірамар, віллі під червоними дахами обернено на гуртожитки, де зранку до ночі індоктринують молодь у синіх уніформах. Вона маршує, вправляється, хором скандує стереотипні льозунґи — „так само, пише автор, як змушували мене і моїх однолітків робити у фашистській Італії". „Наука праця і зброя!" — головний льозунґ кубинської молоді.

На Кубі є тепер понад 8 000 росіян — технічних робітників і конструкторів, значна частина яких обслуговує антиракетні інсталяції, розташовані на узбережжі острова. Вони ясношкірі, носять широкі штани, сорочки з короткими рукавами, тримаються купи і — тужать за Росією.

В грудні 1965 р. Кастро урочисто заявив, що для всіх охочих покинути Кубу „відчиняє браму". На виїзд записалося понад 200.000 кубинців, але досі виїхало лише 60.000, переважно до Майямі. Решта чекають і сподіваються. Один із цих нещасливців довірочно казав Медічі, що всіх тих, хто записався на виїзд, тепер раз-у-раз кличуть на поліцію, допитують, погрожують. Ніякого довір'я у влади вони не мають.

Куба, — пише Медічі, — переконлива ілюстрація витривалости американського авта. Від 1959 р. на острів не прибуло жадного нового, і поржавілі, облуплені, спрацьовані автомашини посуваються вулицями Гавани, оповиті клубами газових випарів. Чимало з них на своїх одометрах перейшли познаку — 400.000 миль. З чисто латиноамериканською винахідливістю місцеві автомеханіки виготовляють для них у своїх майстернях запасні частини. На чорному ринку зужиту опону можна купити за 80 пезо.

Для 7 300.000 населення Куби майже всі харчові продукти раціоновано. На кожну особу щомісяця видається 3 фунти рижу і 6 баньок сконденсованого молока, півфунта м'яса і 2 унції кави на тиждень. Свіже молоко лише для дітей. Муку кубинці одержують „російську", куплену совєтськими аґентами в Канаді.

Овочів і зеленини на острові є подостатку. Але по містах всього цього бракує, бо овочі і зеленина, так само, як і кава та цукор, ідуть в основному на експорт. Врожаї рижу, тютюну і кукурудзи з кожним роком меншають.

Про загальну убогість населення можна довідатися з оголошень в газетах, в яких пропонується купувати уживані жіночі нагрудники, гребінці, „злегка приношену вінчальну сукню"... Мило, зубну пасту, туалетне приладдя видається лише на картки. Поганенький чоловічий костюм коштує 100 пезо — більше як половина місячної платні пересічного робітника.

Кубу Медічі називає „тропічним Сибіром", бо повсякчасною загрозою перед кубинцями стоять табори примусової праці, створені в 1965 році. Засуджена до цього табору особа має перебути в ньому щонайменше 24 місяці, рубаючи під наглядом озброєної сторожі цукрову тростину або працюючи на ріллі по 10 і більше годин на день. За це вона дістає 7 пезо на місяць. Сплять ці люди у брудних бараках і після праці мусять ще переходити 2-годинну комуністичну індоктринацію. Майже кожний кубинець має в котромусь із цих таборів родича або приятеля.

Крім таборів примусової праці є ще на Кубі понад 50.000 політичних в'язнів, що перебувають у таких тюрмах, як оточена наповненими водою ровами, похмура Ля Кабанья. Будь-який зв'язок з тими в'язнями заборонений.

В кожному міському кварталі, на кожному хуторі існує т. зв. комітет оборони революції. Один із державних урядовців сказав Медічі, що в системі цих комітетів охоплено сотки тисяч осіб. Удень і вночі контролюють вони життя кожного кубинця — його політичні переконання, знайомства, платню, звички, смаки. „Вони, — сказав Медічі цей урядовець, — знають навіть, скільки я маю краваток і шкарпеток".

В одному з барів запізнався Медічі з молодим мурином Карльосом. — „Де ви працюєте?" — запитав він нового знайомого. — „Я — автомеханік". — „А скільки заробляєте?" — „До 200 пезо місячно. Може хотіли б відвідати мою хату?" — Медічі радо погодився.

На передмісті Гавани, у вузькій, брудній вуличці з присадкуватими, обдертими халупами Медічі познайомився з життям кубинських муринів, яких Кастро „визволив з капіталістичного рабства".

Хата Карльоса мала лише одну кімнату розміром 15 на 15 стіп з пожолобленими стінами. В однім кутку стояло ліжко господарів, а в другому, без подушок, ліжко, на якому спали шестеро їхніх дітей. Поза тим — стіл, три стільці і стара шафа.

„Тяжке наше життя, друже!" — сказав Карльос. І тут же признався, що в барі говорив він неправду. Він працював у державній аґенції лише до 1964 року, заробляючи місячно 150 пезо. А звільнили його тому, що не виявляв активности в політичному житті.

„Я, — сказав Карльос, — не комуніст і не антикомуніст. Все, чого я хочу, це — жити спокійно з своїми дітьми. Я ненавидів Батіста. Коли вибухла революція, я думав, що для нас, муринів, прийде зміна на краще. Але вийшло навпаки. Голова комітету оборони революції вже кілька разів закликав мене до себе. Очевидно, табору мені не минути"...

Ще нарікав Карльос на брак харчів, одягу, ліків для його хворої на астму дитини. „Ось чому я хотів, щоб ви відвідали мою хату. Напишіть же про нас. Дайте людям знати про те, як ми живемо тут, на Кубі", — сказав він на прощання.

Це — закінчує свій огляд італійський журналіст — непідретушований образ Куби.

● **У Північному В'єтнамі люди вживають дверей**, ліжок і навіть домовин для ремонтування мостів чи інших найнеобхідніших об'єктів, знищених американськими бомбами. На цю тему появились у Північному В'єтнамі поеми, що їх друкує тамошня преса. Звичайно, неможливо перевірити, що відповідає правді, а що є простою пропаґандою комуністичного режиму, який за всяку ціну хоче втримати населення у підлеглості владі.

В. Кедровський

НЕ ТВОРІМ СОБІ ІЛЮЗІЙ

(2)

А ось ще витяг із свідчення декабриста Пестеля, що стосується України:

„Новіков заснував у Малоросії масонську ложу, — каже Пестель, — але таємного товариства не встиг зорганізувати. В усякому разі я не мав про те найменшої звістки. Товариство ж, засноване, як я чув, Лукашевичем, є те саме, котре мислило, за словами поляків, про незалежність Малоросії й готове було віддатися під захист Польщі, як я про це говорив у своїх попередніх свідченнях. Більше нічого про це товариство не знаю й не чув. Я говорив полякам, що Малоросійське товариство ніколи не зможе досягнути своєї мети, бо Малоросія буде навіки з Росією нерозривно, і ніяка сила не відірве Малоросії від Росії".

У своєму докладно розробленому проєкті майбутнього устрою російської держави з певним обмеженням царської влади фундатор товариства „Русских Рицарів", декабрист граф Мамонов, між іншим, пише:

„4) Остаточне знищення імени Польщі та Королівства Польського й перетворення всієї Польщі, як пруської, так і австрійської, в губернії російські.

5) Приєднання Угорщини, Сербії і всіх слов'янських країн до Росії.

6) Вигнання турків з Европи і відбудова грецьких республік під протекторатом Росії.

7) Заснування фльоти в Архіпелазі й створення всіх можливих перешкод для англійської торгівлі в цьому обширі.

12) Переселення половини жидів (у російській мові „жид" — образливе слово — В. К.) з Польщі в мало населені губернії Росії й обернення їх у віру.

29) Переселення ґренляндців у Сибір (? — В. К.).

30) Вироблення проєкту успішної війни проти Персії і вторгнення в Індію.

31) Розпорошення донських козаків.

42) Приєднання Норвегії до Росії".

Ось такі широкі імперіялістичні пляни снували декабристи. Ми тут подали лише деякі витяги з „Писем и показаний декабристов", але й ці короткі витяги в достатній мірі розкривають правду про наміри декабристів.

Тому не диво, що декабристи зіґнорували протимосковські настрої українських мас і не втягнули їх у повстання, хоч головний військовий рух декабристів відбувся на Україні, а осередком його був Тульчин на Поділлі. Рух декабристів не мав у собі не лише ніяких українських національних моментів, але навіть і певної соціяльної програми. Отже, він залишився для українських мас чужим і скоро вивітрився з їх пам'яті, як якась незрозуміла панська затія.

А проте, тодішні настрої українських мас були сприятливі для їх участи в боротьбі проти царської тиранії, соціяльного й національного гноблення. Про це свідчив генерал Михайловський - Данилевський, що командував військовою бриґадою у Кременчуці. Він писав у своїх рапортах, що не знаходив на Україні ні одної людини, яка ставилася б прихильно до Росії. На Україні тоді, за його словами, панував дух опозиції і „ненависти, яка постала внаслідок порушення прав України" („Україна", 1925, кн. 6, ст. 15).

Декабристи, що в своєму складі мали чимало українських зубожілих шляхтичів, були першими в XIX стол., які започаткували загальноросійський революційний рух. Цей рух не брав на увагу інтересів та прагнень народів російської імперії і тому став родоначальником „малоросійського" етнографізму та ідеї „общерусского" революційного фронту. Акад. Н. Котляревський стверджує, що в часи декабристів національно-визвольна ідея була поширена серед українського загалу, але її приголомшували різні слов'янофільські ідеї, які московський імперіялізм використовував для того, щоб приховувати свою експансію.

Тоді ж розвинуло свою діяльність і „Общество Соединенных Славян", яке до певної міри вплинуло навіть на ідеологію Кирило-Методіївського Братства, гальмуючи розвиток українського національно - державного руху.

Строго обмежений, аполітичний етнографізм, слов'янофільство і єдність загальноросійського революційного фронту — ось ті ідеї, які ще від декабристів перейняла і за які боролась українська інтеліґенція.

Віра в те, що з московським народом, звільненим від царської тиранії, можна буде договоритися про спільне, рівноправне життя, була тією ілюзією, за яку довелося дорого заплатити українському народові в революції 1917 року.

Мріями декабристів жила й живе ліберально - демократична Росія. Москалі, противники комунізму, протестують проти большевицької диктатури, протестують проти українського „шовінізму", але замовчують московський шовінізм, старанно культивований комуністами, хоч московський шовінізм для поневолених Москвою народів не менше дошкульний, як большевицька тиранія.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКІ ПОЕТИ ПЕРЕКЛАДАЮТЬ ТАДЖИЦЬКИХ — З РОСІЙСЬКОЇ

В журналі „Україна" з липня, ч. 28, надруковано кілька перекладів поезій таджицьких поетів, в тому Мірзо Турсун Заде. Під творами не подано прізвищ перекладачів та з якої мови ті вірші перекладені, очевидно, щоб не виявляти, що їх зроблено з російського перекладу, — в УССР майже немає знавців східніх мов, якими раніше пишалась Україна.

НА ТЕМУ ДНЯ

Мандруючи по парках...

Відпочинковий сезон. Молодь в таборах. Діти в прегарно обладнаних парках. А старші — хто на ЕКСПО-67, хто на „Союзівку", хто на рибу... При цьому, очевидно, потроху нарікаємо: там забагато людей, там — замало столів для „пікнікування", ще десь круглий тиждень не було дощу — а в неділю якраз мусів піти!..

Нарікаємо, а все таки як приємно чи власним самоходом, чи автобусом підкотити до „зеленого шуму", в якому хоч і немає лісовиків та мавок, зате є де присісти, подихати свіжим повітрям, дати відпочити очам, полюбуватись штучним або й природнім озерцем. До цих приємностей долучуються ще й морозиво та холодні напої. Коротко — в Америці є де відпочити, і то на кожну кишеню.

Отак, відпочиваючи, переглядаємо газети, в тому числі й з УССР, що їх доводиться читати, як кажуть, з журналістичного обов'язку. Цікаво, як „по той бік греблі" проводять вільний час? Там також є парки, озера, річки. Ніби сама доля послала відповідь. Зветься вона „Сідайте, на чому стоїте", і надруковано її в „Радянській Україні". Ось уривки з розповіді про те, як провели неділю мешканці нашого славного Херсону:

„Минулої неділі день у Херсоні видався, мов на замовлення. Тож природно, що з самого ранку жителі міста вирушили на Дніпрову заплаву, на її золоті піски й зелені килими лук.

Та коли сонце вже підбилось угору, радість відпочинку для багатьох затьмарилась. Тісно і душно стало в тролейбусах. Ще гірше довелось людям, коли вони поверталися з дніпрових островів додому. Тролейбусники, хоч їм дещо збільшили число машин, неспроможні були забезпечити нормальне перевезення такого потоку людей... До речі, пляж не впорядкований. Річковики тільки збираються ремонтувати причали. Не діє тут і рятувальна служба. Неповороткість міських організацій, які мають дбати про відпочинок трудящих, використовують приватники. Дніпром туди-сюди снують човни. Гривеники бажаючих потрапити на острови дощем сиплються в кишені цих „промисловиків". Не поспішають у місті з відкриттям буфетів, павільйонів у містах масового відпочинку. На тому ж таки Центральному пляжі у вихідний день прохолодних напоїв не було. До горілки ж відпочиваючих активно запрошували"...

Звичайно, „Радянська Україна" скупувата на щирі розмови, але тут вона відважилась на щирість. Можемо тепер порівняти, і не лише дві неділі, а й дві системи.

(К)

Читайте українські книжки і газети, бо часто читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(29)

Блакитний і Ворон поінформували, що інші сітки, під рукою Крука тут і Черника на Дубенщині — ще й не думають про відкриту боротьбу загонами. Орієнтуються лише на боївки по містах і селах, а в крайньому випадку на диверсійні акції, атентати, але й те в обмеженому числі. Щоправда, готують хлопців посиленим темпом. Але справжнього військового вишколу ще не мають. Крук щойно починає.

Нарада не змогла устійнити пляну дії. Директив згори не було, що і як. Загальна настанова „починати, але обережно" — нічого не давала. Треба орієнтуватись на місцеві вимоги, місцевими силами визначити методи.

Устійнено міцний зв'язок із Дубенщиною. Раніше він ішов або через область, або через Білого. Тепер обидві команди мають прямий контакт. Ворон просить зброї. Блакитний відмовляється, тим більше, якщо його повіт має бути „базою". Але обіцяв дати набоїв і ґранат.

Після наради Вітька і Блакитний мали окрему розмову.

— Ти, братіку, не зівай, — каже Вітька, — а починай швидко акції. Ти зустрінешся із критикою деяких наших „вгорі", але я і Білий стоїмо на становищі партизанського руху. Треба наших міцухів поставити перед доконаний факт. Обережність не зашкодить, але скажи — який є інший вихід? Ми мусимо пустити хлопців у рух. Це, може, звучить по-дурному і по-дитинячому, але ми мусимо стати партнерами у війні. Ми не маємо права бути в хвості. Події нас задушать, а народ проклене...

Розмова тягнулася майже цілу ніч. Вітька і Блакитний якось один одного розуміли. Вітька багато оповідав. Він їздить кругом, знає багато людей, знає про всі події.

— А як справи у Галичині? — питав Блакитний.

— Уся політика тепер обертається біля тієї Галицької дивізії. Раніше наші тим цікавились, а тепер інші націоналісти почали біля того крутити свої машинки. Чомусь багатьом здається, що повториться історія Січових Стрільців. А я думаю, що промажуть...

— Все це добре, але на якого лиха їм лізти в німецькі уніформи? Як це виглядатиме: вони в німецьких уніформах, а ми — в лісі... Чого доброго, пришлють їх сюди виловлювати нас.

— Це ще було б не зле, бо вони незабаром були б із нами в лісі. Гірше буде, як їх змусять битися за „райх". Де вже наша кров не розливалась?.. Одні в червоній армії, а ці в німецькій — і бий хахол хахла, а імперії земелькою нашою поділяться...

Говорив Вітька дещо про рух Бульби на Поліссі. Має туди знову їхати. Там уже наших хлопців чимало. Обіцяв нав'язати прямий контакт із Полісся на Крем'янеччину.

— Який же висновок на кінець? — питав Блакитний.

— Починай. Як удасться — дамо хреста заслуги, а не вдасться —хтось поставить хреста... Так нам усім. Іншого виходу нема...

На дворі світало...

**

7 жовтня 1942.

Вітька поїхав, залишивши атмосферу неспокою і непевности. Ніби наказ, а разом із тим „робіть, як знаєте", і до того ж на власну руку. Блакитний вагався. Лисий намовляв — пускай машину в рух. Троян крутив головою — це пахне отаманщиною, казав. Шкляр доніс, що сітки Андрія і Крука лише вправляються.

Справа вияснилась сьогодні. Прийшла записка від Білого. Коротка, лаконічна, ясна:

„Я буду у вас за тиждень. У Дубенщині проголошую стан поготівля, щоб допомогти вашому теренові. Вітька переказав, що ви готові. Починайте. Вас визначено як південно-волинську базу, інспекторат затвердив. Звітів не висилайте. Приїду сам. Білий".

Ситуація, значить, ясна.

Блакитний викликав Василя.

— Бойове поготівля. Розіслати штафету. За три дні нарада. Видати зв'язковим зброю. Райони Бережець, Угорська і Катербура — виставити патрулі по шляхах.

— Як то, — питав збентежений Василь, — це вже, значить стріляти можна?

— Не стріляти, а — бити!

Василь помчався поза місто, до зв'язкових.

**

10 жовтня 1942.

Нарада в приміщенні команди.

Прибули всі районові команданти, але Литвин знову не приїхав. Значить, із Вишневцем щось не везе. До Литвина, ще десь у жнива, їздив Блакитний і Лисий, переговорювали, він обіцяв, що посилить справу, але не прислав ні одного звіту, а тепер навіть не прибув. Граб із катербурзького району обіцяє покрити вишневецький і нав'язатись із Литвином. Блакитний сердитий. Тріска махнув рукою — дисципліни б більше...

Ню Гейвен, Конн.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА

"New Haven Register" повідомив, що „5,000 українців з Ню Гейвену й околиці відвідали „Український День" уВаршавському парку в Ансонії 25-го червня. Там же відбулася виставка українського народного мистецта."

Ця виставка мала частину кераміки і вишивок, виконаних молоддю та дорослими в рамах 2-річного курсу українського народного мистецтва при Пласт-Прияті в Ню Гейвені: Курси вела п-ні Параскевія Пікас-Витвицька в 1965-1967 роках.

З вишивок виставлено занавіси, серветки, подушки та модерні суконки. В цій ділянці п-ні Витвицька проявляє виїмковий смак та фантазію. Кожна вишивана суконка є інша, принадливо гарна „не трудна до вишивання".

Два довгі столи кераміки репрезентували індивідуальні помисли виконавців. Незалежно від цього керівничка курсу як теж і п-ні Ніна Сметанюк (яка навчала кераміки) звертали увагу на те, щоб керамічні вироби не тільки орнаментом і красками були в народнім стилю, але також по формі. Тому здебільша виконані були тарілки, миски, флякони тощо.

Виставка була справді успішна та викликала велике заінтересування серед присутніх.

Українське народне мистецтво багате й гарне. Воно все живило професійних мистців. Шануймо їхніх носіїв, тих одиниць, які дбають про те, щоб не заникло воно, особливо в умовинах еміграційного буття.

Виявім свою вдячність п-ні Пікас-Витвицькій, яка працює зі знанням і посвятою та кожне почате діло доводить до кінця.

Н. Ц.

Нові професійні сили

В дні 13 червня ц. р. у стейтовому університеті в Колюмбусі, Огайо, відбулась церемонія закінчення університету. З українців закінчили університет: Іван Дубас, Дзвінка Кришталович, Христина Потічна, Юрій Тарасюк, Ігор Сушко, Нестор Волянський і Христина Жовнірович. Дзвінка Кришталович й Христина Потічна покінчили два факультети.

Новим професіоналам бажаємо багато радости й успіхів в житті.

Я. Ц.

13 СЕРПНЯ УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ В МІННЕСОТІ

У м. Міннеаполісі, в Мінегага парку, відбудеться 13-го серпня черговий Український День, на який Управа Відділу УККА, на чолі з д-ром М. Козаком, сподівається понад 3.000 українців, а також багатьох американців та людей різного етнічного походження. На Український День запрошено, як почесного гостя, Митрополита УПЦеркви Іоана, головним промовцем буде сенатор Волтер Ф. Майндель. У мистецькій частині виступлять молодечі групи Пласту і СУМ-у, відбудеться також виставка української книжки, філятелії, військового українського архіву.

● **Ле Тань Ньє, колишній південно - в'єтнамський міністер**, а тепер „надійний" кандидат до тамошнього сенату, заперечує, наче б він „нелегально" дістав $896,258 від кількох американських фармацевтичних фірм, в яких закуповував за державні гроші Південного В'єтнаму — насправді гроші американські — стільки престільки різних ліків, що ними можна б обслужити цілий південь Азії. Виявилось це на Конґресовій Комісії у Вашинґтоні. Ле Тань Ньє є власником найбільшої аптеки у Сайґоні.

Успіхи Ераста Снилика

Ераст О. Снилик

Приблизно триста випускників Notre Dame High School, одної з найкращих середніх шкіл південної Каліфорнії (Sherman Oaks, Los Angeles) одержали матуральні дипломи. Величава святочна церемонія відбулася 4-го червня 1967 р. при співучасті видатних світських та церковних представників на чолі з монсеньйором Патриком Ф. О'Дваєром.

Серед студентів-першунів диплом magna cum laude одержав сеньйор-ґрадуант Ераст Олександер Снилик, син п-ва Мирослави та Олега Сниликів, відомих лікарів та активних громадян української спільноти в Лос Анджелесі.

Ераст був відзначаючим учнем та належав до спеціяльно вирізненої кляси почесних сорока найздібніших студентів школи, яка начислює приблизно 1 200 юнаків. Він належав до першої найкращої одинадцятки і за високі висліди в численних іспитах ґрадуантів одержав каліфорнійську стейтову стипендію. Прийнятий на Каліфорнійський Університет в Лос Анджелесі (UCLA) Ераст почне передмедичні студії вже в найближчому семестрі.

В ділянці спортового виховання наш ґрадуант може похвалитися неабиякими досягненнями. Він здобув почесне місце в чемпіонаті тенісових розгривок середніх шкіл лосанджельської округи та належить до передових змагунів у плаванні й орудуванні „бурунною дошкою" (surf board). В зимовому сезоні він залюбки віддається лещетарству.

Та найважніше те, що Ераст є свідомий український юнак. З допомогою своїх родичів він одержав повну освіту в ділянці українознавства. Він з гордістю та завзяттям все підкреслює своє українське походження та зумів з'єднати для української справи своїх американських учителів та товаришів. Він є активним членом української молоді в Лос Анджелесі. Він неодноразово виступав у програмах українських імпрез, концертуючи у грі на фортепіяні. Ераст навчався в музичній школі відомої нашої піяністки проф. Лесі Вахнянин-Куриленко, в Адріяна Руїза, професора музичного факультету в коледжі Сан Фернандо. Коли перед роком відновлено в Лос Анджелесі Т-во „Пласт", Ераст став одним з перших членів цієї виховної та корисної організації української молоді.

Годиться підкреслити, що родичі Ераста, він самий, як теж його сестричка Мона-Христя є членами Українського Народного Союзу від приїзду п-ва Сниликів до Америки.

Бажаємо нашому ґрадуантові дальших успіхів на його життьовому шляху.

І. С.

Манастир оо. Василіян у Бучачі перетворено на кузьню

У спогадах „Моя подорож в Україну", друкованих на продовження в тижневи к у „Канадійський Фармер" у ч. 29, 30 та ін., автор Степан Стрипа повідомляє, як очевидець: „У величавому манастирі оо. Василіян тепер кузня і склад заліза. У костелі св. Станіслава склад харчів. Церква св. Покрови замкнена... Церква св. Михаїла в Нагірянці замкнена, капличя замкнена; уживають тільки на переховування збіжжя. Величаву статую св. Анни стягнули нові культурники бульдозером; стоїть тільки самий мармуровий педесталь. Одинока отворена церква св. о. Миколая в Нагірянці.. Священикам не вільно ходити в ризах... з процесіями чи з похоронами. Померлого везуть з дому бічними вулицями без священика, лише з дерев'яним хрестом..., а священика везуть так, щоб ніхто його не бачив на вулицях.

ЩЕ ПРО ЗУСТРІЧ ГРАДУАНТІВ

У статті п. н. „Зустріч ґрадуантів у Ню Йорку", що появилася у „Свободі" з датою 12-го липня 1967 р., пропущено — через недогляд — прізвище п. проф. д-ра Івана Головінського з Ратґерс Університету, що був головним промовцем Зустрічі — на запрошення Окружної Ради СУА в Ню Йорку.

Голос читача

Авторка статті „Защеплюймо любов до книжки" Наталія Дейчаківська дає багато вже загально знаних метод, як дитині вщепити заінтересування до книжки. З деякими рецептами я вповні погоджуюся, але з деякими не можу погодитися.

Зачну від нашого старшого громадянства. Чи батько і мати читають українські книжки?. Веліти дитині читати українську книжку, коли вони її не читають? — це той дзвін, що до церкви скликає, а у ній не буває. А що, на жаль, наша українська людина мало читає, та вам скажуть про це власники книгарень, а то й письменники, які пишуть і за зароблені гроші видають книжки. Може не кожний письменник признається до цього, бо це дуже болюча справа. А найважливіше те що ті, які не читають, найбільш критикують книжки. Нецікава, стара тема, давайте щось модерне, загальнолюдське, інше. Ось їх закиди.

Друга справа, з якою не погоджуюся, це рекомендування Н. Дейчаківської позичати дітям в американських бібліотеках твори американських письменників. Від цього дитина не втече, бо їй треба пізнати не тільки свою, але й чужу літературу. Про те вже подбає школа. Але мені ходить, про те, щоб мати навчила дітей любити свою літературу. Коли батько, чи мати не будуть читати українських книжок, то дитина піде за прикладом батьків.

Славний артист наш земляк Пеленц - Папагнюк своє національне почуття завдячує своїй матері. На одному бенкеті він сказав, що найгарнішою піснею для нього — це „Зеленая рута, жовтий цвіт, не піду за тебе піду в світ". — бо цю пісню приспівувала йому його мати, як він був малим.

Нехай для нас цією „зеленою рутою" тепер буде — українська книжка.

Подала Ярослава Острук

ЩЕ ПРО КОНЦЕРТ-БЕНКЕТ В СИРАКЮЗАХ

У „Свободі" ч. 123 із 6-го липня надруковано допис д-ра Михайла Логази про концерт-бенкет на пошану Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Йосифа, що відбувся 16 квітня в Сиракюзах. Додаємо, що 23-ий Відділ Організації Оборони Лемківщини в Auburn, N.Y. вплатив 25 дол. до бенкетового комітету.

В. Майкович

ОСЕЛЯ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛІГАНТОНІ
ділиться сумною вісткою, що дня 5-го серпня 1967 року згинув в автомобілевій катастрофі
бувший член Управи Оселі

бл. п.

МАКСИМ БІЛИНСЬКИЙ

ПАНАХИДА буде відправлена 8-го серпня 1967 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Морянки при 5316 Risigson Ave.; Філядельфія, Па.

ПОХОРОН з того самого заведення, дня 9-го серпня (середа) 1967 р. о год. 10-ій ранку на цвинтар "Okland", Філядельфія, Па.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА

Ділимося сумною вісткою, що в день 7 серпня 1967 року по важкій недузі, відійшла у Вічність на 53-му році життя

бл. п.

ВОЛОДИМИРА КУРІЦА

з родини СКОРОДЕНІВ

ПАНАХИДА в середу, 9-го серпня 1967 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Петра Яреми, Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 10-го серпня 1967 р. о год. 9-ій рано до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку.

В глибокому смутку:
НУСЯ — донька
Родина КУЧМАКИ
і Рідня в Україні

ОБ'ЄДНАННЯ КОЛИШНІХ ВОЯКІВ УПА АМЕРИКИ І КАНАДИ

ділиться сумною вісткою з Українською Громадою, що в Мюнхені, Німеччина, несподівано помер

ІВАН БУТКОВСЬКИЙ-ҐУЦУЛ

підполковник УПА, відзначений Золотим Хрестом Заслуги, визначний член УВО і СУН, старшина Карпатської Січі, командир Карпатської Військової Округи, голова місії УПА в Німеччині, директор друкарні „Бібльос" у Мюнхені. Похорон відбувся в середу, 9-го серпня 1967 р. у Мюнхені.

ВІЧНА ЙОМУ СЛАВА!
ГОЛОВНА УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ КОЛ. ВОЯКІВ УПА АМЕРИКИ І КАНАДИ

В ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ НАШОЇ ДОРОГОЇ ВНУКИ

ДАЄН ШМІТ

КОТРА ПОМЕРЛА ТРАГІЧНОЮ СМЕРТЮ ВІД УДАРУ АВТОМОБІЛЯ 13-го СЕРПНЯ 1966 РОКУ В 21-му РОЦІ СВОГО ЖИТТЯ

В НЕДІЛЮ, 13-го СЕРПНЯ 1967 р. О ГОД. 10-ій РАНО
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ
ЗА ВІЧНИЙ СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ
В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ
на PRESIDENT STREET, PASSAIC, N.J.

ПЛАЧ МАТЕРІ

О, Боже, Боже, за що ти нас так тяжко покарав,
Чому Ти нам дорогеньку донечку забрав.

Як малою була, я тебе пильнувала,
Від тебе горе і лихо відвертала.

Як та квітка в городі стала розвиватись,
Так ти, молоденька, жити зачиналась.

О Боже, Боже, Ти є милосердний,
Чому її смертю покарав, а душу в небо навіки забрав.

На твою могилу я плакати ходжу,
Сльози очі заливають, серце розривають.

Прощай, наша доню дорогенька,
Пішла від нас в далеку дорогу
І вже не вернешся ніколи додому.

Дідусь і Бабуня —
МИХАЙЛО і ЮЛІЯ ГАНЬОШИН

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

СЕЛО „НОВА УКРАЇНА" БІЛЯ АПУКАРАНИ В БРАЗИЛІЇ

Український католицький тижневик „Праця", що виходить у Прудентополі, в числі з 1 червня опублікував репортаж П. Сокальського з його мандрівки по естаді Парана, зокрема по українських господарствах. Багато українців у північній частині того естада займаються вирощуванням кави, а щоб збільшити прибуток з тієї самої ділянки — між кавою садять китайське дерево „тунг", що дає оливу для машин. Автор репортажу вважає, що в загальному люди на півночі Парани провадять добре господарство, а „в околицях Нової України, коло Апукарани, то аж любо подивитись на гарно впорядковані господарки наших людей". Автор зазначає, що наші люди на півдні Парани мусіли б також так раціонально працювати, тоді б вони не були змушувані часом „лишати свої ділянки і йти до міст, спричинюючи тим урбанізацію і зменшувати хліборобську продукцію, якої так треба нині для Бразилії".

Клерк Кліффорд (ліворуч) і генерал Максвелл Тейлор перевели з доручення президента Джонсона двотижневу подорож до 5-ох далекосхідних країн ,які активно беруть участь у війні проти комуністів у В'єтнамі. Названі американські державні мужі вернулися до Вашингтону і склали звідомлення Президентові. Всі країни, що їх вони відвідали, погоджуються, що треба продовжувати війну у В'єтнамі, поки Північний В'єтнам не припинить своєї агресії.

Сумівський табір біля Елленвіл

2-го липня розпочався Виховно-відпочинковий табір на сумівській оселі біля м. Елленвіл.

Того дня на відкриття нашого табору прибув Високопреосвященний єпископ Кир Йосип із Стемфорду, який відправив молебень до св. Серця Ісусового і виголосив до нас відповідну проповідь. Ми всі були дуже зворушені, що можемо вітати в себе такого дорогого для нас Гостя. Після молебню відбулося офіційне відкриття табору на таборовій площі. В і сокопреосвященний Владика провів з нами молитву та побажав нам приємних вакацій, і ми всі розійшлися по своїх кімнатах. Кожен з нас мав багато праці, бо треба було влаштуватися та відповідно примістити свої речі.

День наближався до кінця, а ми знайомилися між собою та розказували про наші переживання за цілий рік тим товаришам, які вже були на таборі минулого року разом з нами.

Вечірньою молитвою ми закінчили наш перший день в таборі. Дальше все пішло за пляном та порядком, кожна хвилина в нас була заповнена працею, або дозвіллям. Ми багато вчилися з історії про наших Січових Стрільців та про УПА. Навчилися співати стрілецьких пісень. Ходили на прогульки, вчилися будувати шатра та пізнавати сліди в лісі. За працею час минав дуже скоро і ми почали підготовку до закінчення нашого таборування. 22 липня був гарний літній вечір, о год. 9-ій всі юнаки і юначки зібралися біля високої ватри, біля Пам'ятника Героям. Програма складалася з двох частин: перша була присвячена 50-літтю Визвольних Змагань і 25-літтю створення легендарної УПА, друга частина була весела.

Біля пам'ятника Невідомому Героєві горів, „Вічний огонь". Юнак і юначка стояли на почесній варті з запаленими свічками, що справляло на всіх нас незабутнє враження. Перший смолоскип запалив сотник Ю. Кононів від Січових Стрільців, а другий сотник Л. Футала від УПА. Ми були горді бачити перед собою живих українських героїв та спом'янути тих, які віддали своє життя за волю України. „Ватра" горіла високо і рівно, ніби несла нашу сумівську пісню на своїх синіх крилах до Бога, та до тих, про яких ми співали. Програма була дуже гарна і наші родичі і гості оплескували окремі точки. По закінченні програми ми організовано відійшли до табору, де ще довго говорили про свої глибокі враження. В неділю по Службі Божій була офіційне закриття табору. Ми з жалем покидали табір, але з надією, що всі разом зберемося на Здвизі СУМА.

Олесь Кудрик старший юнак з Йонкерсу

P. S.

Я і мої родичі є членами 8-го Відділу УНСоюзу.

Два українські письменники з Югославії відвідали Україну

Газета „Руске Слово" ч. 21, що появляється в Рускому Керестурі, Югославія, подала, що на пропозицію Спілки Письменників України, Союз Письменників Сов. Союзу запросив двох членів Союзу Письменників Югославії, щоб відвідали Україну. Союз Письменників Югославії — секція на Войводину, де живуть українці, прийняла це запрошення і виделегувала двох українських письменників — Михайла Ковалія і Миколу Кочиша, що відвідали Сов. Україну. Вони мали прибути до Києва в другій половині червня. Редакція газети „Руске Слово" зазначує, що це перші офіційні відвідини УССР письменників русинів-українців. Від себе редакція бажає, щоб та, як вона вважає, історична місія відбулася успішно, та щоб тим нав'язати зв'язки між українськими письменниками Югославії й України, започаткувати ширшу співпрацю між бачванськими українцями та українським народом. (СЖ)

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

КИЇВСЬКИЙ ТАНЮГ СТАВИТЬ ВИСТАВИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ РОСІЙСЬКОЮ МОВОЮ?

Київська преса не подає, якою мовою відбуваються вистави в театрі Юного Глядача „Імени Ленінського комсомолу". Але з рецензії на найновіші вистави, надрукованої в „Культурі і Житті" з 27 липня, можна прийти до висновку, що той театр є одним з пропагаторів русифікації української молоді в Києві. В п'єсі Б. Горбатова (рос. письменник) під назвою „Юність батьків" — „актори декламують різні за ритмами і часом вірші Свєтлова, Друніної, Рождественського і Уткіна". Діявідбувається в Москві... Режисер Мєрзлікін поставив у ТЮГ п'єсу О. Хмелика „Пляшечки", в якій „Таня і Петя намагаються відкрутитись від кореспондента „Пионерской правды" і т.д.

НА ПІДПРИЄМСТІ ЛИШЕ 4 ОСОБИ — РЕШТА В КОЛГОСПІ

За повідомленням „Вістей з України" К. Колосової з червня, у м. Первомайському біля Миколаєва „Введено в експлуатацію новий бетонний завод продуктивністю 45 тисяч кубометрів продукції на рік. Усі процеси праці тут механізовано і автоматизовано. Завод, разом з складом-заповнювачем, обслуговують всього 4 чоловіка". В УССР збувають надвишку робочих рук у містах тим, що відсилають людей до колгоспів, а це трактується населенням, як покара.

КНИЖКА про БЕЛЬГІЙЦЯ, ЩО БУВ УКРАЇНСЬКИМ СВЯЩЕНИКОМ - ПІОНЕРОМ У КАНАДІ

У місті Берт'свіль в Квебеку вийшла — без зазначення року видання — книжка отця - редемпториста Еміліяна Трамбле під наг. „Отець Деляре і Українська Церква Канади". У цьому творі французькою мовою розповідається про бельгійського місіонера - редемпториста о. Ахіля Деляре (1868 - 1939), який прийняв український католицький обряд і як засновник Чину українських ченців-редемптористів відіграв видатну ролю в українському релігійному житті в Канаді. Автор пояснює, чому саме о. Деляре рішив для своєї місійної праці українців-католиків, такими словами: „Бо українськ и й народ має свою історію, велику й гарну, але й дуже неспокійну. Нема, мабуть, другого народу на світі, який стільки витерпів"...

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 12-го СЕРПНЯ 1967 р.

MANVILLE, N.J. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка — 349 Відд. о год. 7-ій веч. в домі Михайла Габера при Washington Ave. Manville, N. J. Проситься членів прибути на збори. — М. Захарко, секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. у приміщенні Укр. Нат. Ветеранів при 33 Іст 7-ій вул. Перед зборами, можна вплатити членські вкладки. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 13-го СЕРПНЯ 1967 р.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва „Єдність" — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан. 847 N. Franklin St. Проситься всіх членів вирівняти свої залеглості і відібрати чеки-дивіденду. — С. Филик, фін. секр.

БАЛТИМОР, Мд. Місячні збори Б-ва Пресвятої Тройці — 320 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр. Горож. Клюбі при 3101 O'Donnell St. Проситься членів прибути на означений час та вирівняти свої вкладки. — З. Пісецький, предс., Ів. Малко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання членських вкладок за місяць серпень від членів Т-ва Дністер — 430 Відд. відбудеться: 13 серпня в „Тризубі", год. 1-3; 20 серпня в Укр. Клюбі при Френклін вул. в год. від 11:30 до 1:30, 26-го серпня в Укр. Клюбі при 23-тій вул. і Врави в год. від 7:30 до 9:30 веч. Проситься вибрати чеки-дивіденди. — О. Вакай, секр.

НЕДІЛЯ, 20-го СЕРПНЯ 1967 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Прев. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу. Проситься забрати свої чеки дивіденди. Є багато важливих справ до полагодження. — Марія Філяс, предс., Катерина Ярославська, кас., Є. Гунька, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Евн. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти вкладки. — В. Колданський, секр.

БОФФАЛО, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 127 Відд. в год. 11:30 рано в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься чл. прибути вирівняти залеглі вкладки і вибрати дивідендові чеки. Збирання чл. вкладок відбувається кожної неділі від 1-ої год. по пол. у вище згаданої чаєї і місці. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Посмертні згадки

МИХАЙЛО СТАНЬГРЕТ, член Б-ва св. о. Николая — 106 Відд. УНС в Шикаго, Ілл., помер по короткій недузі 11-го липня 1967 р. на 42-ім році життя. Покійний народився 20-го серпня 1924 в селі Дібенка, пов. Бучач, Галичина Україна. Прибув до ЗДА 20-го березня 1950 року, вступив в члени УНС 31 серпня 1950 з дружиною і 2-ма донечками, Ольга і Марія, а сина Івана, що мав тільки пів року, записав в члени УНС 31 січня 1959 р. Вся родина є членами УНС. Покійний все був щирим на українські народні цілі, рівнож і церкви католицькі не цурався. Жертвував на школу і церкву, був примірним мужем до дружини і добрим батьком до дітей. Полишив у половині свого життя дружину Франку у великому смутку. дві донечки Ольгу і Марію і сина Івана 9 років та старенькую свою маму Марію, 70 років, і сестру Михайлину в старім Краю та доктора окуліста — швагра Лисейка з дружиною і 3-ма дітьми. Похорон відбувся 15-го липня з похоронного заведення до катедри св. о. Николая, а відтак, по усіх відправах церковних, відпровадженo небіжчика на Вічний спочинок на цвинтар св. о. Николая, при Гі'гінс Ровд і Дисплейн Ривер, при участі родини кревних, знайомих і приятелів та членів 106-го Відд. Нехай чужа земля буде Йому легкою.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Дацьків, секр.

ЙОСИФ ЯВОРСЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Стефана — Відд. 221 УНСоюзу в Шикаго, Ілл., помер 5 липня 1967 року на 80-му році життя. Покійний походив з Турки, Зах. Україна. Оставив в смутку три сини Ярослава, Адама і Дем'яна, і інших членів родини. Похорон відбувся 8 липня з укр. катол. катедри св. Миколая, при участі родини, приятелів і членів Відд. 221 УНС. Відпроваджено Покійного на вічний спочинок на цвинтар св. о. Миколая.

Вічна Йому Пам'ять!

Тарас Шпикула секр.

Мої дні

БОРИС ОЛЕКСАНДРІВ

Ціна — 25 центів

Увага! Книжка про Ольгу Кобилянську!

У В-ві „СВОБОДА" вийшла нова книжка д-ра Л. ЛУЦЕВА

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

В цій книжці автор подає правдивий образ життя Великої Письменниці і змальовує героїв її творів, які, як Наталка Верковичівна, вірили, що „настане полудне, помимо всіх лихих і ворожих обставин, що переслідували її та її народ".

На основі фактів автор відкидає твердження совєтських літературознавців, які роблять із Кобилянської, авторки „Царівни" та „Апостола черні", — прихильницю московсько-комуністичної диктатури в Україні.

В книжці 10 ілюстрацій. • Кольорова обкладинка Т. ШУМИЛОВИЧА

Ціна — $1.00

Замовлення і належність чеками або поштовими переказами слати: SVOBODA — 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Український Народний Союз ПРИЙМЕ НА ПРАЦЮ **ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА** на стейт і місто Ню Йорк.

Постійна праця, життєве, акцидентове і соціяльне забезпечення, пенсійний фонд й інші урядничі управнення. Платня по умові.

ТАКОЖ ПОШУКУЄТЬСЯ ПОСТІЙНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ ЧЛЕНІВ НА ОКРУГИ:

НЮ ЙОРК	ПІТТСБУРҐ
БОФАЛО	РАЧЕСТЕР
ВАШИНҐТОН	СКРЕНТОН
НЮ ГЕЙВЕН	ЯНҐСТАВН

Зголошення з коротким життєписом слід висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION 81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

За п'ять дол. з пересилкою:

В. Пачовський: РОМАН ВЕЛИКИЙ, трагедія в 5 діях
О. Олесь: ПОЕЗІЇ, книга V
ЧУЖИНОЮ, книга VII
НА ЗЕЛЕНИХ ГОРАХ
В. Винниченко: МІЖ ДВОХ СИЛ — драма на 4 дії
Юрій Сірий: НОВЕЛІ, ч. І
С. Черкасенко (П. Стах): ТВОРИ, т. 2.

SVOBODA, 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

ТАРЗАН, Ч. 5851. Тарзан знаходить раду!

Сильний самум загрожував подушити всіх шукачів пригод, але бистрий Тарзан швидко склав плян рятунку.

— Ось! — він кричав до професора Тейта. — Поставте оце над собою... Воно зможе врятувати вас від задушення!